

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Valintaesitys

StartupPolku – Palveluiden kehittäminen ja ekosysteemin vakiinnuttaminen

Lapin ammattikorkeakoulu, päähakija
Lapin Yliopisto, Kemin Digipolis Oy, osatoteuttajat

1.1 Tutkimus- ja innovointivalmiuksien ja kehittyneiden teknologioiden käyttöönoton parantaminen

1.9.2026 – 31.12.2028

Hankkeen sisältö

StartupPolku on Lapin ammattikorkeakoulun, Lapin yliopiston ja Kemin Digipoliksien ryhmähanke, joka toimii suorana jatkumona ja vakiinnuttajana aiemmalle Lapin startup-hautomo ja -ekosysteemi -kehitystyölle. Hankkeen tarkoituksena on siirtyä kokeiluvaiheesta kohti pysyvää palvelurakennetta hyödyntämällä aiemman hankkeen tuloksia ja kokemuksia Rovaniemellä ja Kemissä. Keskeisenä tavoitteena on laajentaa palvelupolkua kattamaan ideoiden tunnistaminen pre-startup-vaiheessa, tutkimuslähtöisen yrittäjyyden vahvistaminen korkeakouluissa sekä jo toimivien kasvuyritysten kansainvälistymistä ja rahoitusta tukevat palvelut. Startup-osaamista jalkautetaan koko maakunnan alueelle tarjoamalla Lapin kunnille ja yrityskehittäjille konkreettisia työkaluja ja palvelupolkumalleja.

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa hautomotoimintaa kahdella uudella palveluvaiheella: prestartup ja scale-up. Tavoitteena on lisätä startup-yritysten määrää ja tukea niiden kestäväää kasvua, skaalautuvuutta ja kansainvälistä kilpailukykyä. Tämä edellyttää panostuksia osaamisen kehittämiseen, rahoitukseen ja verkostoihin. Pääpainopistealueita ovat Createch-sektori (luovat alat + teknologia), Teollinen kiertotalous, Kaksikäyttöteknologiat ja Skaalautuvat palvelut.

Lapin startup-ekosysteemiä kehitetään hankkeessa kokonaisvaltaisesti ja strategisesti, ja se nähdään keskeisenä alustana uusien innovaatioiden, yritysten ja yhteistyömuotojen syntymiselle. Lisäksi hanke tukee Research to Business (R2B) -toiminnan jäsentämistä ja pilotointia Lapissa, tavoitteena nopeuttaa tutkimustulosten kaupallistamista ja lisätä tutkimuslähtöisten startupien määrää.

Hankkeessa kehitetään Lapin startup-ekosysteemiä selkeyttämällä hautomopolkuja, vahvistamalla startup-osaamista ja lisäämällä tietoisuutta. Ideat ohjataan oikeille kehityspoluille, ja yrityskehittäjille tuotetaan tukimateriaaleja ja ohjeistuksia. Kunnille ja yritysyhdistyksille tarjotaan koulutusta, ja palvelupolkua pilotoidaan vuosina 2027–2028 osana ekosysteemin vahvistamista. Viestinnässä rakennetaan strateginen kokonaisuus, joka lisää ekosysteemin tunnettuutta ja ohjaa tiimejä hautomopalveluihin eri kehitysvaiheissa. Tapahtumat, kampanjat ja digitaaliset kanavat tekevät toiminnan näkyväksi ja saavutettavaksi. Alumniverkoston kautta tarjotaan mentorointia ja vertaistukea. Pitkällä aikavälillä tavoitteena on monimuotoinen, osallistava ja yhdenvertainen startup-ympäristö, joka tukee innovaatioita, kiertotaloutta ja kestäväää kehitystä Lapissa.

Hankkeen työpaketit ja keskeiset toimenpiteet

TP1: Hautomon toiminnan laajentaminen pre-startup-vaiheeseen (Päävastuu: Lapin AMK)

- Muotoillaan nykyistä startup-hautomoa täydentävät pre-startup-vaiheen palvelut vastaamaan startup-liiketoiminnan kehittämisen alkuvaihetta. Hyödynnetään Suomessa ja ulkomailla toimivien tämän vaiheen tukipalveluiden parhaita käytäntöjä. Kehitettäviä palveluita ovat esim. idean kehittämisen tuki, asiakassegmenttien ja asiakasarvon määrittely, markkinatutkimus, ongelmanratkaisun validointi. Tähän vaiheeseen kuuluu myös rahoitusneuvonta, yrittäjyysvalmiuksien parantaminen sekä verkostoituminen.
- Pilotoidaan tukipalveluita, kerätään kokemuksia ja palautetta ja kehitetään palveluita niiden perusteella niin, että tämän vaiheen palvelut ovat valmiit toimimaan hankkeen jälkeisellä ajalla ilman ulkopuolista rahoitusta.
- Rakennetaan pre-startupvaiheen ja olemassa olevan startup-hautomon välille sujuva ja kitkaton etenemispolku. Ohjataan liikeideat, joissa ei ole suoranaista startup-potentiaalia soveltuvien tukipalveluiden pariin, esim. kaupunkien ja kuntien yrityskehittäjät.
- Kartoitetaan mahdollisuutta laajentaa olemassa olevan hautomon tiloja mm. Lapin korkeakoulujen kampuksilla.

TP2: Hautomon toiminnan laajentaminen scale-up-vaiheeseen (Päävastuu: Lapin AMK)

- Rakennetaan toimintamalli ja konsepti scale-up- hautomolle sekä testataan scale-up hautomoa hautomopolun kautta ja polun ulkopuolelta tulleille. Hautomotoimintaa testataan kahtena ryhmänä.
- Järjestetään toimialakohtaisia mentorointeja, sparrauksia ja kohdennettuja tapahtumia.
- Kohdennetun mentoroinnin, rahoitusmahdollisuuksien (ml. sijoittajakohtaamiset) ja strategisen kasvutuen tarjoaminen. Tuetaan scale-up- tiimien osallistumista erilaisiin tapahtumiin ja pyritään kohtauttamaan ekosysteemiverkoston toimijoiden kanssa sekä tarjotaan tietoa eri sijoitus- ja rahoitusmahdollisuuksista.

TP3: Lapin kuntien startup-valmiusmalli tukemaan startup-ekosysteemiä (Päävastuu: Lapin yliopisto ja Lapin AMK)

- Kehitetään Lapin startup-ekosysteemin toimintaa aiemman hankkeen toimien ja oppien pohjalta. Toteutetaan systemaattinen malli, jolla tuetaan Lapin kuntia vahvistamaan startup-myönteistä toimintaympäristöä ja sitoutetaan sen kautta mukaan ekosysteemin toimintaan.
- Ydintoimijoiden nimeäminen ekosysteemiin ja sitouttaminen toiminnan kehittämiseen. Keskeisten toimijoiden välisen virallisen yhteistyösitoumuksen (MoU) laadinta.

TP4: Ideoista ja tutkimuksesta kohti startup-yrittäjyyttä (Päävastuu: Lapin yliopisto)

- Nykytila-analyysi ja SWOT Lapin korkeakoulujen Research to business (R2B) toiminnasta, mahdollisuuksista, haasteista ja toiminnan edistämisestä. Toimintamallien kartoittaminen Suomesta, pohjoismaista ja Euroopassa. Parhaiden käytäntöjen dokumentointi ja suunnitelma, mitä R2B on Lapin korkeakoulujen kontekstissa.

- Pilotoidaan toimintamallien toimivuutta siten, että R2B-toiminta saadaan osaksi startuphautomoiden toimintaa ja tukea. Soveltava tutkimus, opiskelijatiimit ja yrityshaasteet yhdistetään klinikkamaiseen toimintamalliin osana hautomotoimintaa.

TP5: Polku hautomon ja yrityskehittäjien välillä (Päävastuu: Kemin Digipolis)

- Tarkastellaan ja hyödynnetään nykyisen hautomohankkeen tuotoksena tehtyä asiakaspolkua hautomoon saatujen hautomopilottien kokemusten pohjalta.

- Startup-yrittäjyyden ymmärryksen lisääminen. Tunnistetaan startup-luonteiset ideat ja suunnitelmat, mitkä eivät ainakaan nykyisellään ole kehitettävissä startupeiksi. Yrityskehittäjien asiantuntijuus ohjaa ideat oikealle osaamispolulle. Kehitetään visuaalinen ja tiivis esite, jossa kuvataan startup yrittäjyyden keskeiset piirteet sekä osaamispolku ideasta toteutukseen.

- Tarjotaan halukkaille kuntien elinkeinotoimijoille ja yritysyhdistyksille sekä muille ekosysteemin toimijoille startup-yrittäjyyden koulutusta ja mentorointia. Rakennetaan startup hautomotoiminnan ohjeistusta ja tukimateriaalia yrityskehittäjille sekä määritellään kohtaamispisteet yrityskehittäjien ja hautomon toimien välillä koko maakunnan alueella. Pilotoidaan yhteistyössä yrityskehittäjien kanssa mallinnettua palvelupolkua.

TP6: Innostavan startup-kulttuurin kehittäminen vahvalla viestinnällä (Päävastuu: Lapin AMK ja Lapin yliopisto)

- Tehdään näkyväksi startup-hautomoiden toimet ja mahdollisuudet eri kohderyhmille. Järjestetään startuptapahtumia ja pitch-foorumeita tai hackathon-tyyppisiä toimia sekä pop-up/Drop-in-pisteitä. Toimina esimerkiksi lähettiläsmalli eli kurssivierailut, labrakierrokset ja "Idea hour" - tapahtumat kampuksilla ja muissa tiloissa korkeakoulujen ulkopuolella.

- Järjestetään (TP1 ja TP2) esimerkiksi Ideointi- ja ongelmanmäärittäjäpajat, hackathoneja, tiiminmuodostusiltoja sekä "co-founder dating" sekä muita vastaavia toimia tukemaan idean kehittämistä ja jäsentymistä sekä mahdollisten tiimien muodostumista. Järjestetään erilaisia verkostoitumistapahtumia, jotta mahdollistetaan monialainen ja monimuotoinen tiimiytyminen.

- Jatketaan aiemman hankkeen aikana luodun liikeideakilpailun konseptin kehittämistä ja parantamista. Järjestetään liikeideakilpailuja.

- Tuotetaan viestinnällisiä ja markkinoinnillisia yrittäjyystarinoita.

- Luodaan jatkuva hautomoalumniverkosto, jossa hautomoiden alumniyrittäjät toimivat mentoreina uusille tulokkaille. Kohtautetaan eri keinoin hautomoiden toimijoita erilaisten sijoittajien ja rahoittajien kanssa.

Keskeisiä määrällisiä tavoitteita

- TP1 ja TP2 - Hautomot 2 kpl osaksi kokonaisvaltaista hautomokokonaisuutta
- Prestartup – vaiheen on käynyt läpi 20 tiimiä ja 10 hlöä, joilla on liikeidea
- Scale-up-vaiheessa on mukana 2–5 tiimiä/yritystä
- TP3 – Opas, esite, työpajoja, bechmarking matkoja sekä 1 kpl yhteistyösitoumus ekosysteemin osalta
- TP4 - R2B 1 nykytila-analyysi ja 1 kpl SWOT sekä 2 pilottia
- TP 5 -Webinaarit 2 kpl ja podcastit 2 kpl sekä palvelupolkukonsepti ja 2 pilottia
- TP 6: Yrittäjyystarina 3–5 kpl ja viestintästrategiat 2 kpl sekä alumniverkosto
- Tapahtumat:
 - o Startuptapahtumia 3 kpl
 - o Pitch-foorumeita 6 kpl
 - o Hackathon 1–2 kpl
 - o Tiimiytymistä 10 kpl
 - o Pop-up 10–15 kpl
 - o Tiimien muodostusta 10 kpl
 - o Liike-ideakilpailut 6 kpl
 - o Tapahtumat 300 henkilöä

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Kustannusarvio

Palkkakustannukset	669 734 €
Flat rate 40 %	267 894 €
Nettokustannusarvio yhteensä	937 628 €

Rahoitussuunnitelma

		Osuus %
Haettava EU- ja valtion rahoitus	750 103 €	80,00
Kuntarahoitus	45 236 €	5,00
Muu julkinen	142 289 €	15,00
Rahoitussuunnitelma yhteensä	937 628 €	100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hankkeen arviointipisteet 25/42 (59,5%).

Lapin startup-ekosysteemin kehitystyö perustuu vuosina 2024–2026 toteutettuun Lapin startup-hautomo ja -ekosysteemi -hankkeeseen, jossa luotiin ensimmäinen systemaattinen hautomokonsepti. Hankkeessa toteutettiin kolme hautomopilottia (yli 60 osallistujaa ja 5-6 tiimiä /kierros), bootcamp-toimintaa sekä Arctic Bright Minds -liikeideakilpailu. Hankkeessa syntyi viisi uutta yritystä, Lapin Startup Hub -brändi, hautomokäsikirja sekä ekosysteemistrategia. Hautomo- ja ekosysteemitointa jatkuu Lapin amk:n tiloissa sekä Kemlin Digipoliksessa.

Uusi hanke on valmisteltu laajassa yhteistyössä (hakijat sekä Lappia, Redu, Business Rovaniemi, seudulliset yrityskehittäjät). Hankkeen valmistelussa on otettu huomioon Lappi-sopimus ja Älykkään erikoistumisen strategia, Lapin yrittäjyysstrategian toimet ja näkökulmat, ja lisäksi aiempia hankkeita ja muita strategioita, mm. Rovaniemen ekosysteemisopimus.

Hankkeen aiempi vaihe keskittyi varsinaiseen hautomovaiheeseen. StartupPolku laajentaa ketjua molempiin suuntiin: pre-startup-vaiheeseen (ideoiden tunnistaminen ennen yrityksen perustamista) ja scale-up-vaiheeseen (kasvuyritysten rahoitus- ja kansainvälistymistuki). Hanke vie toimintaa ja osaamista laajemmin maakuntaan, ja aiemmin luotu ekosysteemistrategia viedään käytäntöön solmimalla keskeisten toimijoiden yhteistyösitoumukset toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi.

Valmistelussa on tunnistettu tarve vahvistaa erityisesti createchin, teollisen kiertotalouden, kaksikäyttöteknologioiden ja palveluiden skaalautumisen startup-yritysten syntymistä ja kasvua. Hanke vahvistaa Lapin innovaatio- ja yrittäjyyskulttuuria hyödyntäen pohjoisen ympäristön ja arktisen liiketoiminnan, valittujen liiketoiminta-alojen sekä Lapin älykkään erikoistumisen strategian painopisteitä ja elementtejä. Startup-kulttuurilla kannustetaan uutta luovaan yrittäjyyteen. Pitkällä aikavälillä hanke tukee Lapin elinkeinorakenteen monipuolistumista sekä kestäväää taloudellista kasvua.

Rahoittajan esitys

Esitetään puollettavaksi.

Ratkaisun mahdolliset perustelut ja jatkotoimenpiteet

StartupPolku -hankkeella pyritään kehittämään alueellisen innovaatiotoiminnan rakenteita, kuten hautomoja ja ekosysteemejä. Hankkeen tarkoituksena on kehittää palveluita, jotka madaltavat kynnystä yrittäjyyteen, edistävät jo toimivien yritysten mahdollisuuksia ja vahvistavat uutta luovaa yritystoimintaa ja pk-yritysten kasvua. Tavoitteena on siirtyä aiemmasta kokeiluvaiheesta kohti pysyvää palvelurakennetta sekä laajentaa palvelupolkua kattamaan ideoiden tunnistaminen pre-startup-vaiheessa, tutkimuslähtöisen yrittäjyyden vahvistaminen korkeakouluissa sekä jo toimivien kasvuyritysten kansainvälistymistä ja rahoitusta tukevat palvelut. Hanke rakentaa ja vahvistaa maakunnallista yhteistyöverkostoa sitouttamalla Lapin kunnat, yrityskehittäjät ja korkeakoulut yhteiseen toimintaan.

Hanke tukee Uudistuva ja Osaava Suomi -ohjelman erityistavoitteen 1.1. tavoitteita, osaamisen ja innovaatiotoiminnan vahvistamista sekä elinkeinoelämän ja tutkimuksen yhteistyötä. Hanke on Lappi-sopimuksen, Lapin älykkään erikoistumisen sekä Lapin yrittäjyysstrategian mukainen kehittämishanke, joka parantaa maakunnan innovaatiotoiminnan edellytyksiä. Hanke on saanut erityistavoitteen mukaisessa arvioinnissa yli puolet erityistavoitteen enimmäispistemäärästä.